

„Edinost“
 Izhaja vsak teden na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.
 Naročnina znaša:
 za celo leto 34 kron
 za pol leta 18 „
 za četrt leta 8 „
 za en mesec 3 kroni
 Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se upravnost ne odira.
 V tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 svč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 svč.)
 Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
 se računajo po vrstah v poltlo. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnica in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.
 Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, za sprejemanje listov v ulici Molis plecolo št. 3. I., nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik **Franz Gošnjak**.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna koncesija lista „Edinost“, v Trstu

Hrvatska politika.

II.

Poučno je, kakó si razne avstrijske nemške stranke predstavljajo politični razvoj hrvatskega naroda. Znani koroški renegat slovenskega pokolenja, državni poslanec in letos tudi člen avstrijske delegacije, gospod Dobernig, je 26. maja v tej korporaciji obširno branil trozvezo in izlasti tudi to, da bi Italija ostala še nadalje v zvezi z Nemčijo pa našo monarhijo. V tem govoru, radi katerega je Doberniga pohvalila njegova »nemško-ljudska stranka«, nahaja se tudi naslednji stavek: »Nemški Avstrijci soglašajo toliko radostniše za obnovenje trozveze, ko vidijo v njej protiveseje proti stremljenju vseh nemških sovragov, sosebno pa tudi vseh tistih naporov, ki se obračajo na osnovevanje velike jugoslovanske države tvorbe, ki bi sezala od južnoštajerskih gor do Balkana.«

Dobernig je s to izjavo gotovo mislil na politični ideal hrvatskih politikov, za katerim streme na osnovi hrvatskega državnega prava. S to izjavo pa ni zadovoljen vsenemski publicist v Wolfvici »Ostendtsche Rundschau«. Ta politični pisatelj in novinar (K. Hron), ki se večasih tudi podpisuje, ima gledé na Balkan posebne nazore. On se v notranji politiki protivi mogočnemu vplivu katoliške cerkve in se ne zлага tudi s tistim političnim stremljenjem, katero bi hotelo zasnovati katoliško državo na jugu, v zmišlu hrvatskega državnega prava. On je odločno proti temu, da se dela katoliška propaganda s pomočjo ali v soglasju Hrvatov tudi v Bosni in Hercegovini, ker s tem da si Avstrija nakopuje sovraštvo nekatoškega naseljenja, torej srbskega in mohamedanskega. Da, celo po knjigah, kakor po novinah, dokazuje Hron, da Avstrija utegne imeti neprijetnosti radi take politike in se naposled zaplesti celo v vojne nevarnosti.

Slovane pa mora zanimati naslednji argument. Hron si je zasnoval pangermanski nsért v obče in za slovanski in balkanski jug posebe. On bi rad ves ta jug spravil v krog velikonemške politike, kakor dela praktično zanj Nemčija sama že davno. Pot za doseženje tega pangermanskega cilja naj bi

pripravljala Avstro-Ogrska, kakor si je v tem pogledu za nemštvo pridobila velikih zaslug v prošlosti do sedanjosti.

Nazorom Hronovim ni dovolj, da bi se sama Hrvatska spravila pod vpliv germanske kulture, temveč tudi pravoslavni del balkanskih zemelj. Ko bi Avstrija izvrševala svojo politiko še nadalje s pomočjo katoliške propagande, kakoršno zastopa pl. Kallay, odvrgli bi se Srbi in pravoslavni v obče od Avstro-Ogrske in bi vlekli za seboj še Srbe naše monarhije; nasprotno pa bi se Avstro-Ogrski bližali tudi Srbi in v obče pravoslavni narodi bližnjega vstoka. Ob takih okolnostih bi zahajali mladi pravoslavni in v obče balkanski Slovani na zapadna, nemška vseučilišča! S tem bi se napajali z zapadnim duhom in zajedno z verskim indiferentizmom. Ta verska mladost bi vplivala na balkanske narode in jih takó spravila pod vpliv zapadne in s tem pangermanske kulture. — Drugače pa se Srbi toliko laže odtržejo od Zapada; pangermanska kultura bi ne mogla več izdatno vplivati nanje, in politično bi jih ne mogla podjarmiti, dokler je v pravoslavnem vstopenem svetu dovolj moči, da bi z vero branili tudi politične interese vatočnih in južnih Slovanov.

Ypsilon.

Italijanska zavijanja na Dunaju in resnica v Primorju.

VI.

Že po načinu, kakor je dr. Bartoli razvrstil in uredil material svojega govora v parlamentu na Dunaju, je bila jasna njegova tendencija: da bi uradniška hierarhija na polju pravosodstva v Primorju za vse čase ostala monopol laških kompetentov in preko teh laške stranke!

Kdor pozna toliko razpoloženje osrednje uprave pravosodstva nasproti Italijanom in kdor pozna činitelje, ki stoje na čelu lokalni upravi, mora kar strmeti na pogumu dra. Bartolija, s katerim je trdil, da na rešenih mestih vlada protekcionizem Slovanom v prilog in Italijanom na škodo. Kakor smo resli gori: Italijani bi hoteli monopolizirati

do skrajnih konsekvenc; a ker to vedno ne gre, kajti oni, ki nosijo odgovornost, tudi ob svoji naklonjenosti do Italijanov ne morejo drugače, nego da vsaj do neke mere upoštevajo obstoječe narodnostne razmere, v kar niso obvezani le po zakonu, ampak tudi po praktični potrebi. Žalibog le, da se to godi v resnici v skrajno mogoče minimalni meri. Če pa je med sodnimi uradniki v Primorju tudi nekaj odstotkov Slovanov (a jih ni, ponavljamo, niti približno toliko, kolikor bi jih moralo biti, da bi bilo ustrezno zakonu, pravičnosti in praktični potrebi) če je tudi nekaj Slovencev, pravimo, pa naj si zapomni g. Bartoli, da to ni posledica protekcionizma Slovanom na korist, ampak posledica — razmer. A v tem, da kaj obstoji faktično in da hoče obstati, je moment, v katerem tiči elementarna sila, ki kroti celo tak zistem nedobrohotnosti, kakoršen je sloveči avstrijski zistem nasproti Slovanom, izlasti proti Jugoslovanom. Ne, dragi g. dr. Bartoli, ako bi mogle odločati le srčne želje činiteljev, ki stoje na čelu pravosodne uprave — one v središču države in lokalne — v našem Primorju ne bi bilo morda ni enega hrvatskega ali slovenskega sodnega uradnika! Kar jih je, jih je postavila na mesto moč praktične potrebe, izvirajoče iz faktičnih obstoječih razmer.

Vse pa, kar je navajal posl. Bartoli, da bi dokazal potrebo, da je edino italijanski jezik razpravni jezik na naših sodiščih, je naravnost absurdno, nezmiselno. Kar je navajal in trdil on, je možno trditi le s stališča, da je ljudstvo tu zaradi uradnika in ne uradnik zaradi ljudstva. Narod naj bi se prilagodjal kvaliteti in komoditeti uradnika in ne uradnik potrebi in pravicam naroda!

To načelo je bilo morda veljavno v tistih časih, ko so uradniki dajali narod — pokladati na klop in mu odtevatoli toliko in toliko na neimenljivi del telesa, ali v sedanjih dobah, ko narod ni več oveca, in noče biti več le masa, iz katere se režejo davki in vojaki, danes, ko se je narod vzdramil in se zaveda, da zakon dajajo tudi njemu pravice: danes je to stališče absurdno, nezmiselno! Če že gospóda Bartoli in drugi signori se svojimi željami in aspiracijami silijo v srednjeveštvo, potem pa naj se ne

oglašajo na parlamentarnem terenu, v moderni sodolni ustanovi, kjer je možem, poslanim vjakaj, v dolžnost, da čuvajo svobodo državljanov, moderni princip jednakega prava za vseh!!

Absurdno nemoderne je stališče, na katero se postavljajo signori, zato so tudi njihove zahteve absurde in nemoderne. Oni bi hoteli, naj se narod uči jezika, katerega se zljublja govoriti gospódi uradnikom, v resnici pa je uradniku v dolžnost, da se jezikovno vsposobi za obdevanje z narodom!! Zato je tudi absurdno, smešno, ako trdi g. Bartoli, da bi bilo v interesu pravosodstva, ako bi se italijansčina določila potom zakona kakor jedini razpravni jezik v Primorju! Dr. Bartoli pravi, da dotlej, dokler se ne zgodi kakor zahteva on, ostane babilonija na naših sodiščih. Resnica pa je ta, da, če je kaj babilonije na razpravah na naših sodiščih, jo je radi tega, ker se ne godi nasprotno od tega, kar zahteva gospod Bartoli, to je, ker uradniki nimajo jezika narodovega v svoji oblasti. Da, babilonija, kolikor jo je res še na naših sodiščih, ostane, dokler bo obstajal škandal, da mora tolmač posredovati med sodnikom in onimi, ki iščejo svoje pravo, oziroma onimi, ki se morajo braniti pred pravico!!

Institut tolmačev na poslovanju sodne oblasti z ljudmi, ki govore jezik, zakonito priznan kakor deželni jezik, je škandal.

Ta škandal mora nehati, ker ga ne dopuščajo ni človeški intelekt, ni zakon, ni pravičnost, a najmanje zanesljivost pravosodstva. Sodnik in stranka se morata popolnoma umeti med seboj! To je postulat zanesljivosti pravosodstva!! A ker se ura v življenju narodov in držav ne pomika nazaj, ampak vedno le naprej; ker so minoli tisti časi, ko so uradniki narod polagali na klop in mu s palico delili pravico; ker danes ni več misliti na to, da bi se ljudstvo prilagodjalo nesposobnosti in komodnosti uradnikov, marveč duh časa nalaga uradniku dolžnost, da se prilagodja potrebam in pravicam naroda: s o ljudje, ki hočejo drugače, tako, kakor hoče g. dr. Bartoli — anakronizem. To so ljudje, ne umevajoči velikanske evolucije, ki jo je naša

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl. Prvi del.

III.

Trebalo je več nego uro časa, predno je ugasnila sveča v sobi, kjer so imele prenočiti gospe. Tudi ležeče v postelji so se razgovarjale o marsičem, kakor da bi teknavale za slavo zadnjih besed. Ko so že nehale blebetati, se je zopet oglasila ena ali druga, dokler ni naposled Melita izjavila: da mora biti mir!

Sedaj so utihnile, a še dolgo niso mogle zaspati. Motilo jih je društvo kartajočih gospodov, ki so brez ozira na svoje sopotnice preveč glasno govorili; tu pa tam je bilo čuti celo doneči glas grofa Janka, ki se je jako jezil, ako je izgubil na karte, da-si je sicer sipal denar s polnim prgiščem. Nocoj je bil posebno razdražljiv, ker je čutil velike bolečine v desni roki, katero so mu bili odrezali. Te bolečine so se mu pojavljale še precej pogosto in ga mučile cele noči. Da bi jih ublažil kolikor mogoče, je pil hud cognac, dokler ga ni omamil. Tako je delal tudi sedaj, ker lovec mu je moral večkrat natočiti obično čašo cognaca, katerega je spil kakor vino. Ali v isti meri, kakor je pil, je rasla

tudi grofova razdraženost in divjost. To so že vedeli njegovi prijatelji, ter so pazili, da so se izogibali vsakemu spopadu žujim.

Orfeo in Zdenko sta sprevidela, da njihova igra ne mora trajati dolgo, ker je grof Janko postajal vedno neznesnejši, da-si sta ona uprav kavalirski igrala, le da ne bi razdražili svojega druga. Grof Orfeo, ki je hoté že mnogo zgubil, je pogledal na uro in rekel:

»Ta partija naj bo zadnja, gospoda!... Jaz rabim počitka.«

»Da, da, zvršimo!« je dodal takoj baron Zdenko. »Jutri zjutraj moramo itak vstati za rano.«

Grof Janko ni rekel nič. Molčé je ponudil levo roko Orfeju in Zdenku, katere sta odšla takoj v sobo, prirejeno za gospe. Ostavši sam, je zapovedal lovcu, naj gre spat, ker želi, da ga nihče ne moti.

Sedaj si je sam serviral s cognacom. Nastala je borba med hudo pijačo in veliko bolečinio v obronku nad laktinico, katero je hotel premagati na vsak način. S tem sredstvom je često vspel, zakaj ne bi tudi danes? Pil je često, naglo in mnogo, in kmalu je začel čutiti, da je omamljen. To je bil kritičen stadij, katerega je pričakoval. V kotu sobe je bil širok naslonjač iz trde hrastovine. Grof se je zavalil nanj, podložil pod glavo neki plaid in globoko vzdihnil.

»Prokleta tako življenje!« je zamrmral ogorčeno, vzdihnil globoko še nekoliko krat in se pomiril. Malo kasneje je začel smrčati na glas, da se je moglo slišati po vseh prostorih tibe turistake kočé. Kri mu je bila razburjena, kar se je poznalo po zažaranem obrazu in po pogostih tresljajih telesa. Še po prvem snu, ki je končal z globokim vzdihom, je začel grof mirneje spati in pal v globok sen, iz katerega se ni prebudil do zore. V roki ni čutil nikake bolečine. To ga je razveselilo, ker sicer ne bi sodeloval na lovu. Njegova družba je bila že dolgo na nogah. Iz sobe, kjer so spale gospe, se je čul živ razgovor, pomešan večkrat z glasnim smehom. Bile so ravno pri zjutranji toaleti, pri kateri so morale pogrešati maršikaj, kar ne bi smelo doma nikakor izostati. No, lepšala za obraz niso vendar izostale. Le Ela ni rabila ničesar. Ona se je zadovoljila z mrzlo vodo iz alemenskega studenca, po kateri se je čutila nenavadno sveža in vedra, dočim ste si njeni družici izdatno napravili svoj obraz, da bi ga osigurirali proti škodljivemu upljudu ožstrega planinskega zraka.

Tudi gospodje so že zgodaj vstali. Obledkli so se in šli v široko hišno vežo, kjer so ogledovali svoje lancasterke najnovejše konstrukcije in pregledovali zaboje.

se je žarilo mesto, kjer je imelo iziti jutranje solnce. Zrak je bil hladen in veder, prvi jezanski zrak na visokej planini. Od svojega prenočišča so morali zagorski izletniki kreniti proti shajališču pod brdom sv. Jakoba, kjer so se imeli sestati z lovsko družbo, ki je prihajala s šestinskega dvora. Baron Zdenko je že hotel opomniti gospe, naj se požurijo, ko so se ravno odprle duri njih sobe in vse tri so se pojavile na pragu v koketnej lovskeje obleki.

»Vendar ste točne!« je pohvalil grof Orfeo gospe, smejé se jako ljubeznivo gospej glavariči, katere je imela med lovskimi najkrajše krilo. Kmalu potem je prišel v družbo tudi grof Janko nekoliko izmučenega obraza, ali vesel in čil.

»Hladno je, kaj ne, grof?« je rekla proti njemu Melita.

»Res je hladno!« je odgovoril grof. »No, zato nam bo temveč prijaj vaš čaj.«

»Ah, vi ste me spomnili moje dolžnosti«, se je nasmehnila Melita, dotaknóvša se s kazalcem čelo. »Kaj ne, gospoda, vi vsi boste pili čaj?«

»Da, da!« sta potrdila Orfeo in Zdenko, a Orfeo je dodal: »A le hitro, ma chère, (moja draga), ker moramo kmalu odriniti. Pa vi mislite iti še na piramido, da bi videli solčni vzhod.« (Pride še.)

doba prinesla v etično življenje narodov, to so ljudje, ki napovedujejo boj sedanjosti in se odrekajo bodočnosti. Da, čujte, gospod dr. Bartoli, kar zahtevate vi, izključuje že sedanjost, kamo-li, da bi imelo bodočnost pred seboj!

Na svidenje!

Politični pregled.

V Trstu, 17. junija 1902.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.)

V sobotni seji poslanske zbornice je posl. M a z o r a n a tekom razprave o zakonskem načrtu glede davka na vozne listke tožil, da še ni določeno, v kaj se bodo porabljali dohodki novega davka. Govornik je priporočal, naj bi djurnistom tudi za časa vojaških vaj tekla plača.

Finančni minister B ö h m - B a w e r k je povdarjal, da so letni prebitki državnih finančne vsako leto manjši, vsled česar je treba misliti na nove davke. Dohodki davka na vozne listke da so proračunjeni na 11.400.000 kron. Nasproti tem novim dohodkom pa bodo novi stroški znašali: 5.600.000 kron za zboljšanje plač djurnistom, 3.100.000 kron za zboljšanje pokojnin, a dohodki se vsled odprave mitne zmanjšajo za 2 milijona kron.

Od novega davka preostajalo bo torej kakih 650.000 kron, s katerimi bo treba pokriti stroške za regulacijo plač sodnim avakulantom in še druge stroške, tako, da bomo imeli še primanjkljaj, ako davek na vozne ne bo nosil večih dohodkov. Minister je menil, da bo zakon o regulaciji plač djurnistom mogel stopiti v veljavo dne 1. avgusta t. l.

Koncem seje je priporočal posl. S c h ö n e r e r, naj bi se zakonski načrt glede pogodbe s podunavsko paroplovno družbo postavil na dnevni red še le v jesenskem zasedanju, da se bo moglo do tedaj priti na čisto v stvari poneverjenj v tej družbi. Izjavil je potem, da, ako bo vlada po vsaj sili skušala izvesti svoje načrte, posluževali se bodo Vsenemci nasilstva proti nasilstvu.

Včeraj je imela poslanska zbornica zopet sejo in je bil med došlimi spisi tudi nujni predlog posl. Schreiterja in jedna interpelacija posl. Vukovića. Posl. Schreiter pozivlja v svojem nujnem predlogu imunitetni odsek, naj kaj sklene glede vprašanja, da bi se smelo sodnijsko postopati proti Schalku in Kliemannu, katera dva toži posl. Wolf radi razžaljenja časti. Posl. V u k o v i ć pa je ministerskega predsednika interpeliral radi obnovitve trgovinske pogodbe s Srbijo.

Zbornica je prešla na to v generalno razpravo o zakonskem načrtu, tičočem se davka na vozne listke. Poročevalec manjšine, posl. Conci, je nasvetoval nekatere spremembe k temu zakonskemu načrtu in je predlagal, da se istega vrne odseku. Zbornica pa je ta predlog odklonila in je sklenila zapričiti podrobno razpravo.

Dr. Potočnjakova brošura, naperjena proti banu hrvatskemu, se bo smela širiti med narod. Čitatelji se bodo spominjali, da so jugoslovanski poslanci tudi v državnem zboru interpelirani, ker je ljubljanska vlada dala zapleniti to senzacionalno brošuro. Dalje se bodo spominjali, da smo tudi mi prinesli nekoliko izvadkov iz brošure obsežajoče upravni uničevalno kritiko in sodbo o vedenju sedanjega bana hrvatskega grofa Khuena-Hedervarya in njega zistemu. Deželno sodišče je potem razveljavilo zaplembo, a sedaj čitamo v »Slovenskem Narodu«, da je tudi više sodišče v Gradcu potrdilo razveljavljenje.

Brošura se bo mogla torej širiti pri nas v Cislitaniji. In ker je bila nastanjena tudi na nemškem jeziku, jej je zagotovljena velika publiciteta. Dobro je tako. Kar se dogaja na Hrvatskem že mnogo let, to pomenja najbrezobzirnejše gaženje tiste samostojnosti, ki je Hrvatom zagotovljena v državnih pogodbah. A vse to sloni na večini sabora, navstali s pomočjo sredstev, kakor jih pozna le volina korapeja.

Cesar Viljelm na vseh koncih in krajih. »Nemški muzej« v Norimberku slavi svoj jubilej, petdesetletnico, odkar je bil ustanovljen. In točno je prišel na to slavnost tudi on, cesar Viljelm — Neizogibni. Prišel in zopet — govoril. Kakor vse kaže, se hoče nemški cesar kvalificirati za pravega pravcatega banketnega govornika. Tudi tisti glasoviti govor v Marienburgu, na katerem je v začudenju majal ves svet, je govoril na banketu. V Norimberku je priredil municij banket, ki je dal cesarju priliko, da pošlje v svet zopet nekaj cvetja zgovornosti svoje.

V Norimberku je bil sicer Viljelmov govor v formi manje vojevit, ker ni bilo blizu predmeta, kateremu bi mogla veljati nemška vojovitost; ali tendencija je bila tudi v Norimberku ista kakor v Marienburgu — velikonemška. Tudi v Norimberku je Viljelm II. slavil nemško jedinstvenost ter je delal vladarski hiši bavarski globoke poklone radi nje zvestobe do nemškega jedinstva.

No, no, no. Nam se zdi, da si je cesarski govornik in Berolina dovolil nekoliko korekture na zgodovinski in sedanjosti resnici. Predstavitelj nemške države, torej nemškega jedinstva, je cesar nemški in kralj Prusije. Wittelabachi pa so vladarji Bavarcev. Notorično dejstvo pa je, da v nobeni drugi državi zjedinjene Nemčije ne mrze Prusov tako, kakor ravno v Bavarski.

Pa saj smo rekli, da je nemški cesar postal banketni govornik, a koliko stvari se govori na banketih, ki — niso res in tudi ne ljube onim, ki niso na banketu. Ogromna večina Bavarov pa menda ni poslušala cesarskega govornika na banketu v Norimberku.

Rusija in Bolgarska. Knez Ferdinand je bil v Rusiji izredno prisrčno vprejet. Ta obisk je zopet vpostavil tiste srčne odnose med Bolgarsko in Rusijo, ki so obstajali nekdanj, dokler jih niso izvestni dogodki oslabili. »N. Vremje« piše, da je grenko izkustvo poučilo Bolgarsko, da brez soglasja z državo osvoboditeljico ni možen nje politički obstanek. — Perijoda odtujenja Bolgarske do Rusije je bila le prehodna, ker je vez, ki spaja naroda obeh teh držav (kakor je rekel knez Ferdinand) »krvna in sveta«. Ko je knez Ferdinand izročal carju model spomenika, ki ga Bolgarska postavi carju osvoboditelju, je izrekel te le besede:

»Muke istoverskega in istorodnega naroda so razvlele kakor božanske iskre polne ljubavi srce cara-osvoboditelja in njegovega naroda. Na višinah Balkana se je razvila ruska narodna vojna za svobodo, kateri vojni ni vrstnice po nesebičnosti in pravem krščanskem oduševljenju. — Stoječi na čelu zmagonosnim četam je nepozabni ovehani vodja pozval narod na samostalno življenje. Bolgarski narod, da ovekoveči ta veliki dogodek, postavlja v prestolnici vstale Bolgarske spomenik carju-osvoboditelju. — A sedaj, donesni semkaj ta spomenik v pomanjšani obliki, izražem Vašemu carskemu Veličanstvu, pokrovitelju bolgarskega naroda, neizbrisna čutstva njegove večne hvaležnosti in priznanja na velikodušno mu podarovani svobodi.«

Za knezom je govoril predsednik bolgarskega sobranja, Dragan Cankov, ter je izročil carju spomenico, podpisano od kneza Ferdinanda, predsednika in členov odbora.

Kakor rečeno: ves vsprejem, kakor je bil prirejen v Petrogradu knezu Ferdinandu, priča, kako tesno so vezi, ki spajajo obe slovanski državi, vezi vere in krvnega sorodstva. Ea Stambulov je mogel za trenotek kaliti to razmerje, ali niga Stambulova, ki bi mogel doseči, da ostane ločeno, kar si je tako blizu po tradicijah sorodstva in skupnosti interesov.

Tržaške vesti.

Z jedno roko nam dajejo, z drugo pa zopet jemljejo, namreč v Rimu. Pred kratkim je krški škof dr. M a h n i č — ki je sedaj, radi priznavamo, najboljši zaščitnik slovenskega bogoslužja in jedini slovenski škof — izposloval od papeške stolice nekatere ugodnosti za rabo glagolice v cerkvah svoje škofije. Sv. kongregacija obredov pa je kmalu na to izdala nove odredbe, ki pod drugimi pretvezami zopet odpravljajo skoraj vse to, kar je škof Mahnič prvotno izposloval. Sleherni razsodni človek bi moral sledajš videti, da s temi neprestanimi boji z Rimom za — fikcijo le po nepotrebnem tratimo svoje moči, ki bi jih lahko mnogo koristnejše upotrebljevali na drugih poljih. Kaj imamo Jugoslovani od tega, ako v par cerkvah izposlujemo parcijsko rabo staroslovenskega cerkvenega jezika, dočim v vseh drugih cerkvah vlada latinščina? Glede glagolice je usodno ravno to, da ni stalnosti, ni gotovosti. Kar so dali danes, jutri zopet lahko vzamejo. Ves trud za glagolico bo imel slednjič isti vspeh, kakor že bi v rešeto nalivali vodo. Ali naj se zaprične resna, sistematična akcija za unijatstvo ali pa nič. Po uniji bi prišli do stalnosti, do gotovosti.

Za unijo! Ali pa naj se pusti vse na miru in naj se naše moči posvečajo drugim nalogam. Radi boja za glagolico — radi vspeha, ki je od danes do jutri — pa res ni vredno, da bi naš narod vznemirjali.

N e k d o.

Osebnost. Tržaškimi Slovincem dobroznani bivši vojaški kapelnik g. H o l u b preselil se je — kakor nam poročajo — v Patras na Grško, kjer je dobil službo kapelnika. Gosp. Holubu izrekamo najlepše čestitke.

Posvečenje tržaškega škofa. V nedelje bil je v Rimu posvečen škofom msgr. Fran Nagl. Ceremoniji so prisostvovali avstrijski poslanik, odposlanci Bavarke in Prusije, mnogo prelatov, med temi proš in dva kanonika tržaške škofije in več členov aristokracije. Posvečenje je izvršil kardinal Alojzij Masella ob asistenci msgr. Danekere, Adami in Ciseci.

Občni zbor »Patrie«. Sinoči imelo je novo laško liberalno politično društvo »Patria« v gledališču Filodrammatico ustanovni občni zbor. »Piccolo« pravi, da je bilo gledališče natlačeno zborovalcev; od vspeha volitev pa je razvidno, da so bili odborniki izvoljeni z največ 311 glasovi. Kako je to? Določeno je bilo vendar, da na zborovanje bodo smeli priti samo društveni člani!

Iz »Piccolovega« sporočila je možno torej sklepati sledeče: ali je bilo na zborovanju samo 311 udeležencev in ne polno gledališče, ali pa so bili tam tudi nečleni, ali pa je res bilo toliko členov in so bili nasprotni kandidati listi, zbog česar so se večinoma vzdražali glasovanja. V odbor so bili voljeni vsi oni možje, katerih imena smo že svoječasno naveli. Po volitvi je govoril znani Benussi in je razvijal program novega društva, iz česar je razvidno, da je on predestiniran bodočim predsednikom.

Govornik je napadal vse nasprotnike njegove stranke in je tolažil zborovalce, naj se nikar ne vznemirjajo radi tega, da se jih pita s — kamoristi, ker da mnogokrat se dogaja, da se sramotilni nazivi, ki se navdavljejo strankam, spreminjajo s časom v časten naslov.

Ta Benussija tolažba ne bi bila ravno slaba, ako bi nas bil prepričal, da njegova stranka v resnici ni kamoristična, marveč da se jo le tako nazivlje.

Vzemimo primer: Ako se poštenjaku odreka poštenje, se isti lahko tolaži z nado, da mu bo na naslov »slepar« s časom le častni naslov, ko se namreč izkaže njegova poštenost. Ako se pa resničnega sleparja označa kakor takega, nima isti pač najmanjšega povoda ponajati se s takim naslovom. Naravnost klasičen pa je bil Benussi v istem hipu, ko se je ponajal, da njegova stranka ne bo iskala zaveznikov, ker je dovolj močna, da sama premaga vse nasprotnike, metal zaljubljene poglede na socialistično stranko in obljubil, da jo bo njegova stranka po svojih močeh podpirala ter hotel socializmom nekako reči: glejte, mi vas bomo podpirali in nadejamo se, da vi ne boste tako nekavalirski, da bi nam v slučajih potrebe ne priiskočili na pomoč! Da-li naj g. Kopaču in njegovim pristašem čestitamo na taki podpori od slavne kamore? Ako upoštevamo dejstvo, da je odbor »Patrie« sestavljen iz samih ničel, ne izuzemši niti oba kampijona Benussija in Spadonija, ter da se je ustanovnega zborovanja udeležilo le kakih 300 udeležencev, moramo pač priti do zaključka, da nova stranka ne bo mogla niti sama sebi pomagati, kamo-li, da bi hotela podpirati še druge! Včerajšnje ustanovno zborovanje »Patrie« nas je prepričalo docela, da je isto začelo oficijelni začetek rapidnega propadanja židovske kamore.

Naša borba za jednakopravnost. Nedavno temu smo bili priobčeni, kako je nova zadruga prodajalničarjev jestvin zažugala trgovcu Stanku Go lini na Vrdeli z eksekucijo, ako ne plača dolžne vatopnine 25 K. Dalje smo povedali, kako je g. Godina izjavil decidirano, da ne plača, dokler mu ne pošljejo plačilnega naloga v slovenskem jeziku, in tako je vrnil načelstvu vse spise in tiskovine, prirejane na laškem jeziku.

Danes pa moramo beležiti, da za grožnjo je res prišla — eksekucija. Te dni je prišel v prodajalnični magistratni organ, da izvrši eksekucijo. In naš Godina — je pokazal zavednega, neispravnega moža. Izjavil je, da dekreta, ki odreja eksekucijo, absolutno ne pripozna, ker isti ni pisan na slovenskem jeziku. Magistratni organ je izjavil da radi »enega« si zadruga absolutno ne more na-

lagati stroškov za slovenske tiskovine in je potem zarubil več zavojev sveč.

G. Godina je protestoval najodločnejše proti temu činu, izjavivši, da hoče iskati svoje pravo do zadnje in najvišje instance.

Isto pretvezo »stroškov za samo enega« je rabil zadrugični organ, ko je prišel milo prosit g. Godino, naj vendar na italijanski tiskovini izkaže svoje uslužbenec. Temu še le jih je drobil g. Godina! Menil je neizprosno: »Če me že zakon sili, da moram biti člen zadruga, potem pa smem tudi zahtevati, da mi dajo to, kar mi zagotavlja zakon. Če se sklicujete, da samo za enega si zadruga ne bo delala stroškov, izjavljam, da to mene nič ne briga, če se drugi ne zavedajo svojih pravic, ali se boje zahtevati, kar jim gre! Jaz pa zahtevam in ne odneham. Sicer pa ni res, da bi bilo samo za enega. Ljudje so le ali nevedni, ali boječi, a nekateri tudi odvisni. Zato ne zahtevajo; s tem pa ni rečeno da bi jim ne bilo užiteženo, ako bi dobivali spise v svojem materinem jeziku!«

Uradnik je zopet prosil in prosil in je hotel našega moža omajati s tem, da je menil, da saj je v Trstu mnogo turških in grških trgovcev, a vendar da ni enemu njih ne prihaja na misel, da bi zahteval uradovanje v svojem jeziku! V Budimpešti da živi na tisoče Italijanov, vendar da ga ni med njimi, ki bi zahteval od tamošnjih oblasti, naj obdujejo ž njimi v ital. jeziku.

Tu je mož zopet naletel in je moral poslušati lekcijo, kaka razlika je med grščino in slovenščino v Trstu, oziroma italijanščino v Budimpešti. Z ogorčenjem je protestoval g. Godina, da občinski uradnik odmerja v Trstu slovenščini isto mesto s turščino. Slovenski jeziki v Trstu je od najvišjih oblasti pripoznan deželni jezik. — Te lastnosti nimati ni grščina, ni turščina! Ce bodo kedaj ti jeziki v Trstu, oziroma v Budimpešti pripoznani kakor deželni jeziki, potem bodo mogli zahtevati tudi pripadniki respektivnih narodnosti, kakor smemo v Trstu zahtevati mi Slovenci.

Uradnik se je zvijal in prosil, a prosil je zastoj. Slovenska značajnost in močatost sti ostali nepremični kakor skala.

Radovedni smo, kako se završi ta boj med zadrugo in g. Godino. Radovedni smo posebno, na kako stališče se postavijo ces. kr. državne oblasti?!

Proganjanje slovenskih uradnikov. Prejeli smo: Ozirom na notico v Vašem listu od dne 12. t. m. št. 130 pod naslovom »Proganjanje slovenskih uradnikov« izvolite priobčiti sledeče:

Onemu nemškemu načelniku omenjene postaje južne železnice blizu Trsta je bilo res ustrezno. Žalibog! Gospod načelnik je res dosregel svoj namen, da je obče spoštovani železniški asistent g. Znidarski opuščen iz službe. To se je zgodilo 12. ali 13. t. m.

Ta lepi načelnik je očrnil poštenjaka na direkcoji, ne morda radi kakih nedostatkov v službi, ampak s tem, da je ovadil, da g. Z. simpatizuje z nazori Leva Tolstega. Ta mirni, vestni in spoštovani uradnik je bil gospodu načelniku toliko na potu! Da, g. Z. je bilo prištevati najnaobraznejim uradnikom. In to je bilo gosp. načelniku dovolj, da ni miroval, dokler se ga ni iznebil.

S tem nelepitim činom je gospod načelnik v — da, povedano bodi — Nabrežini izzval najhuje ogorčenje med vsemi, ki poznajo g. Z., izlasti pa med železničarji. Vedite le, g. načelnik: uničili ste še tisto malo simpatij, ki ste jih uživali dosedaj. Obžalovati pa je vredno, da se je tudi direkcija južne železnice ponižala na nivo g. načelnika in je brez razloga pahnila na cesto uradnika, ki jej je že več let zvesto služboval!

Gosp. načelnik pa naj bo uverjen, da tudi njemu ne bodo več cvetele rožice v Nabrežini. Če se mu glas ne razlega več tako oblastno po peronu, Koraki mu niso več tako krepki in po petelinje bahati; nekako bolj lahki so postali...! Ljudje govore tudi, da bi g. načelnik ne sodil tako strogo gosp. Z., ako bi bil isti hotel drugače urediti svoje razmerje do — členic rodbine načelnikove. Sapienti pauca...! Da, da, rod zlobnih jezikov noče izumreti.

Železničar.

In zopet šole! Koliko je slovenskih šolskih otrok v Trstu? Na nemških šolah jih je 23-7 odstotkov. Ta naš račun je sestavljen po šolskem poročilu lanskega leta; sestavila sta ga nemška šolska voditelja — izključno je torej, da bi mi pretiravali. No, mi hočemo še drugače dokazati, koliko je slovenskih šolskih otrok v Trstu, ki nimajo

niti jedne šole. Naš račun bo sestavljen tako, da dokažemo, kako je v najneugodnejem slučaju število šolskih otrok slovenskih staršev. — Vzemimo za naš račun volitve l. 1901.

Dne 3. januarja oddalo je v mestu samim za Hortisa 6816 volilcev svoje glasove, za Učekarja 3908, in za Dompirija 2230.

Denimo, da so bili vsi ti glasovi laških volilcev (kar pa ne odgovarja resnici, ker je mnogo Slovencev glasovalo za Učekarja, Dompirija in Hortisa), imeli bi 12954 glasov, dr. Rybář pa je dobil 2649 slovenskih glasov, kar bi znašalo 20 odstotkov od vseh oddanih glasov na volišču v mestu samem. Na ožji volitvi dne 6. januarja pa je dobil v mestu samem Hortis 9357 glasov, dr. Rybář pa 4104! — V mestu samem torej je bilo 31 odstotkov slovenskih volilcev.

Denimo, da je v laških šolah Citta vecchia, via Nuova, via Giotto, Barriera vecchia, Ferreria, Rena nuova, via del Istria, via Doble, via Donadoni, via Giulia, via Belvedere, via Foscolo in na nemških šolah via Fontana in Lipsia v saki po 500 otrok (računamo najmanjše število, ker v šoli via Fontana je 1155 otrok) — bilo bi torej v mestu samem vseh šolskih otrok $500 \times 14 = 7000$.

Ako računamo, da je bilo le 20 odstotkov od njih Slovencev, znašalo bi število slovenskih otrok v Trstu 1200. To število je torej najmanjše, katero si moremo sploh misliti.

Ako vzamemo za podlago zadnje volitve (31 odstotkov), najdemo, da je v mestu 2800 slovenskih šolskih otrok!

V poročilu o izletu v Rihemberg v večerajšnji številki se je v naglici urinila pogreška, katere tudi korektor ni opazil. Mesto »se snegom pokritega Čavna«, moralo bi stati »se snegom pokritega gorovja za Čavnom«.

Ob tej priliki naj pridodamo še, da sta bila iz Rihemberga odposlana dva prisrčna brzojavna pozdrava našemu dru. Otokarju Rybářu. V prvem so se Sokoli spominjali svojega ljubljene staroste, v drugem pa izletniki sploh obče spoštovanega in cenjenega boritelja. Zahvala dra. Rybářa je dospela popoldne in so jo tržaški izletniki vsprejeli navdušenimi živio klici.

Trgovinski tečaj za ženske. Vodstvo trgovinske akademije izdalo je program in učni načrt trgovinskega tečaja za ženske, ki se odpre v prihodnjem šolskem letu. Tečaj bo za sedaj le provizoričen in se isti stalno uvede še le tedaj, ko dokaže ekzistenčne pogoje. V ta tečaj se bodo vsprejemala dekleta, ki so prekoračila 14. leto in dovršila 8 razredno ljudsko šolo. Tečaj bo trajal samo eno leto. Šolsko leto se prične s 1. oktobrom in konča s 30. junijem. Pouk se bo vršil samo popoldne. Dobro bi bilo morda, ako bi se naša »Slovenka« obširneje bavila s tem vprašanjem.

»Kajzar« Viljem in — katoliki. Jeden naših sotrudnikov imel je večeraj priliko govoriti z nekim pruskim podanikom. Iz tega pogovora naj navedemo sledeče:

Naš sotrudnik je vprašal pruskega katolika:

»Ste li čitali, kaj je rekel vaš »kajzar« o Poljakih?»

Prus: »Nisem čital. Poljaki so dobri katoliki, »kajzar« pa je protestant.«

Sotrudnik: »A v državnem zboru so dovolili več milijonov, da bodo s tem denarjem zatrli katoliške Poljake.«

Prus: »Moj Bog, moj Bog! in vendar pride do — vojne!«

Ob teh besedah so pruskemu Nemcu — katoličanu zabliskale oči, kakor bi težko čakal trenutka, da se pruski katoliki rešijo — verig.

V nadaljnjem razgovoru je izvedel naš sotrudnik, da so pruskim katolikom Poljaki zelo, zelo pri sreči, veliko bolj, nego si mislimo mi, ker v njih (v nemških katolikih) je naroden pojem veliko manj razvit, nego pa — verski. Z zadnjim govorom svojim nemški cesar ni udaril le po katoliških Poljakih, ampak občutilo to vsi — nemški katoliki!

Bráže premičnin. V sredo, dne 18. jun. ob 10. uri popoldne se bodo vse naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za vilne stvari vršile sledeče bráže premičnin: zagata S. Evfemia 2, hišna oprava; ulica Limitanea 2, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Večeraj: toplota ob 7. uri jutraj 17.8 ob 2. uri popoldne 25.0 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 758.4

— Danes plima ob 6.36 predp. in ob 5.37 pop.; oseka ob 0.06 predpoldne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

Javna zahvala. Podpisana predsednica zahvaljuje se najiskrenejše slavnemu »Slovenskemu pevskemu društvu«, ki je s svojimi krasnimi petjem toliko poveljevalo veselico ženske podružnice sv. Cirila in Metodija v Barkovljah. Posebna hvala še g. pevovodji S. Bartelu, da je sam vodil petje in proizvajal solo partije.

Prijetna dolžnost mi je tudi zahvaliti se prav prisrčno gospicam Karli in Kristini Modic, ki sta neutrudljivo in požrtvovalno pomagali na veselicih pri Sv. Ivanu in v Barkovljah. Vso hvalo izrekam g. O. N., ki je kaj pridno na obeh veselicih vrtela kolo nekaterim v srečo, a drugim v nesrečo. Pa saj dobro vemo vsi, da je sreča opoteča. Enako hvalo tudi g. dru. Bročiću, g. Mandiču ml. in g. Muhi, ki so pomagali pri kolu sreče. Hvalo tudi g. Čargi, ki je pridno pomagal pri listkih. Vsa čast in hvala sl. pevskemu društvu »Bratovščine sv. Cirila in Metodija«, ki se je potrudilo v tolikem številu na veselico in tam živahno prepevalo. Konečno iskrena hvala sl. občinstvu, da je zopet v nedeljo prišlo v tolikem številu. Pa saj je to samo enkrat v letu in le za našo velevažno šolsko družbo sv. Cirila in Metodija.

V Trstu, dne 16. junija 1902.

Karla Ponikvar,
predsednica ž. podr. sv. C. in M.
Zahvala. Pevsko društvo »Velesila« izreka najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je njegova slavnost v Škednji tako krasno vspela. Osebito se zahvaljuje bratskemu društvu »Slava« za korporativno udeležbo, obema škedenjskima konsumnima društvoma za darove, g. Mariji Godina za deklamacijo in mnogoštevilnim tržaškim gostom za prijazen obisk. Vsem bodi še jedenkrat izrečena srčna hvala!

V Škednju, 17. junija 1902.

ODBOR

pevskega dr. »Velesila«

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Kanfara. (Dopis). Kar tresle so se vse, ko je general Momolo zapihal izpod junaških brk svojih; in ko je stisnil junaško deanico svojo, bi tudi sam kraljevič Marko, oni veliki junak, ko bi došel iz arene v Pulju, poljubil zemljo s svojega konja doli.

Sedaj si boste mislili, dragi čitatelji, da, ko je škof odločil, da se drži zanje ob 5, a za nas ob 6., mislili boste, pravimo, da se je to tudi vršilo — ako ne za njih (ker niso hoteli), pa vsaj za nas! Ker so bili oni nezadovoljni, se je župnik (Dalmatince iz Dubrovnik) zopet začel dogovarjati s škofom, da se določene ure spremene. Sedaj Vas prosim, gospod urednik in Vas, spoštovane čitatelje, ni-li to z ene strani smešno, z druge pa žalostno ter sramotno, kjer se na takov način umikuje pred takimi ljudmi, kakoršnji so italijanski oderuhi in žnjimi večina italiske signorie v Istri? Da, žalostno je, ker tako postopanje ni koristno tudi za cerkev. No, škof je menda župniku Šutiću odgovoril, da ostaja pri svojem dekretu, ker smo takoj dne 2. maja imeli pobožnost ob 6. uri zvečer. Malo prerano je bilo ter je prvi dan bilo malo ljudi, naslednje dni pa je bila natlačena cerkev pobožnega ljudstva, ki je brez orgelj prepevalo svoje pesmice. Povdariti moram tudi, da je g. župnik stal blizu zvonika, kjer je gledal na uro, ter je dal zvoniti točno ob določeni uri, da bi se onim drugim ne zameril.

Dalje omenjamo še, da so »figlie de Maria« se svojim generalom na čelu in pomešane z mladiči, dale izraza svojemu »svetemu« ogorčenju. In to dne 1. maja, ko so hodile po Kanfanaru ter so oduševljeno pevale (to je: kričale) med drugimi tudi »Barcarolo« in »Nellapatria de Rossetti«. Naj pripomnimo še, da je bila med njimi tudi župnikova kuharica, ter da so iste »figlie de Maria« nekega dne za časa pobožnosti pile in pevale pod ladonjo (vaško drevo) in da se je isto dogodilo tudi na sv. R. Telo, kjer so jih naši ljudje došli iz cerkve obkolili ter jim povedali prav po domače da to ni lepo, marveč grdo, jako grdo.

Dalje so »figlie« nabirale podpise za odpravo g. kapelana Viškovića, češ, da isti

preveč vpliva na župnika ter bi se še nekaj časa odstranil župnik sam, ker da hoče vstrezati tudi — Hrvatom! Pojasnili so župniku, da na dveh stolah ne more sedeti.

Navedši vse to, morem zaključiti. Nu, samo za sedaj. Kajti še hočem posvetiti signorom in njihovim hlapcem in — še komu drugemu, ki bi mogel — a ne bo hotel radi znanih ozirov — pomagati narodu, da ga enkrat izvedemo iz mrtvila, v katerem se nezavestno klanja svojemu tlačitelju.

Eden iz-med onih, ki bi radi videli svoj narod srečen.

× Trojčke povila je 9. oziroma 11. t. m. gospa Anica omožena Mamilović v Čičariji, eno možko dva ženski deteti. Omenjena je sedaj mati devetih otrok. Siromaštvo veliko. Trojčki živi, krepki, zdravi.

Razne vesti.

Dobil je glavni dobitnik in se — obesil. Poestnik Lander v St. Pöltenu je dobil v hamburški loteriji glavni dobitnik 60.000 mark. Ali njegova radost ni trajala. Oblast je izvedela za ta dobitnik in ga zaplenila, ker je v Avstriji zabranjeno igrati na inozemske srečke. A nesrečni mož ni le izgubil tega denarja, ampak še kaznovan je bil od oblasti radi tega prestopka. To pa ga je tako potrla, da se je obesil.

Iz česa je ustvarjena žena! Neka indijska pripovedka veli: Ko je veliki Vulkan ustvaril moža, spomnil se je, da bi moral možu ustvariti tudi tovarišico. Ali ni imel več gradiva, iz katerega je bil ustvaril človeka. Zato se je domislil, da si pomore kakor ve in zna, in je vzel: gibčnost kače, sijaj solca, buržunasto mehko rožo, roso, obei košutini, neukrotljivost vetra, sladkobo medu, neusmiljenost tigra, vročino plamena, hladnost ledu, drhtenje travice, in iz vse te mešanice je ustvaril ženo.

Krvava drama. V Fužinah na Hrvatskem se je dne 14. t. m. izvršila krvava rodbinska žalogra. Zakonska Juri in Katarina, Mance sta živela v lepi slogi. Pred kakimi 14 dnevi pa je mož postal otožen in potrter ni več odhajal z doma. Tožil je, da ga je neki mesar ogoljufal za 7000 gl. in da bosta morala on, Mance in žena mu Katarina v zapor radi velikih dolgov. Tolažili so ga ali zaostoj. Od dne do dne se mu je bolj mračil duh. Dne 14. t. m. ob 10. uri popoldne pa je vzel nož ter z njim najprej prebol ženo, potem pa sebe. Žena se je kmalu zgrudila mrtva. Na to je hčerka, 18 letna Ana prihitela, da bi ožetu iztrgala nož iz rok. Ali ni se jej posrečilo. Mance si je v hipu prerezal trebuh in je zbežal v podstrežje, da bi si tam končal življenje. Med begom si je sam trgal mast iz trebuha ter jo metal ob tla. Spravili so ga v postelj, kjer sta ga morala čuvati dva človeka, katera je neprestano proail, naj ga ubijeta. Tudi sam je skušal omotati si robove okolo vratu, da bi se zadušil. Umrl je še le naslednjega dne.

Tega strašnega dogodka si ni mčno tolmačiti drugače, nego da je nesrečni popolnoma izgubil pamet. Ta žalostni slučaj je grozno pretresel vse prebivalstvo.

Loterijske številke, izrečane dne 14. junija:

Trst	58	62	52	69	15
Lina	71	52	22	30	40

Akademično društvo »Slovenija« na Dunaju priredi svoj III. redni občni zbor v sredo dne 18. rožnika 1902. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora »Slovenije«. 2. Odborovo poročilo. 3. Proračun za zimski tečaj 1902/3. 4. Dopolnilne volitve. 5. Srečnost. Začetek: ob 7. uri zvečer. Local: Društveni postori.

Brzojavna poročila.

Nov tajni svetnik.

DUNAJ 17. (B) »Neue Freie Presse« je izvedela, da je cesar deželnemu maršalu gališkemu, grafu Potočkemu, podelil dostojanstvo t. jaoga svetnika.

Promet z maslom, siron itd.

DUNAJ 17. (B.) »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo ministerstva za trgovino, v sporazumljenju z ministerstvi za pravosodje, za notranje stvari in poljedelstvo, s katero se rasglajšo določila o uradnem registriranju plomb za promet z maslom, siron, kuhanim maslom, svinako mastjo in njihovimi nadomestili.

Bolezen kralja saksanskega. SYBILLENORT 17. (B) Danes ob 7. uri jutraj izdano poročilo pravi: Po razmerno mirni noči je kralj zajutrkoval z nekoliko večim apetitom. Delovanje srca je trebalo večeraj še opetovanega vspehovanja. Napadov srčne slabosti ni bilo. Število srčnih udarcev ni stalno.

Atentat na turškega dostojanstvenika. CARIGRAD 16. (B) Polkovnika Ihsam Bega, generalnega inspektorja cesarske medicinske šole, je danes jutraj napal neki Albanec na javni ulici ter ga usmrtil s 6 strelji iz revolverja. Morilec so prijeli. Zdi se, da je bilo umorstvo izvršeno iz maščevanja.

Državni zbor.

DUNAJ 17. (B) — Zbornica poslancev. — Mej došlimi spisi je nujni predlog posl. Steina in tovarišev, s katerim pozivljajo vlado, naj ukrene vse korake, potrebne za ustanovitev ministerstva za javna dela. Ta nujni predlog so pridejali drugim že uloženim nujnim predlogom. Posl. Bareather in tov. so stavili predlog, obsegajoči devet paragrafov, tičočih se zagotovljenja nemškega jezika kakor državnega jezika v zmislu zahtev Vae-nemoev. Posl. dr. Zafron, Borčić, Vuković in tovariši interpelirajo ministra za trgovino radi podpore malim parnikom za kabotažo, izlasti dubrovniške paroplovne družbe.

Minister za poljedelstvo je odgovarjal na celo vrsto interpelacij.

Zbornica je na to nadaljevala razpravo o zakonu za davek na vozne listke.

Poročevalce manjšine Hybeš je utemeljeval svoj spreminjevalni predlog k § 1, naj se od potnikov I. in II. razreda pobira davek 50% na vozne listke. Priporočal je ta predlog, ker bi po istem revnejši sloji bili obvarovani pred novim bremenom.

Seja traja dalje.

Praske v vsenemikem taboru. DUNAJ 17. (B.) Immitetni odsek je sklenil predlagati zbornici, naj se poslanec Schalk, katerega toži poslanec Wolf, izroči sodišču.

50.000 kron znaša glavni dobitnik loterije gledaliških igralcev (glumščev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljv v gotovini z 10% odbitkom.

Velikanska rastava pohištva in tapečarij. Izvenredno ugodne cene. VILJEM DALLA TORRE v Trstu, try Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo donesrečno. —

NIZARSKA ZADRUGA V GORICI z obojestrnim jamstvom naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela prvo slov. zalogo pohištva iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici Antona Černigoj-a katera se nahaja v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1. (na desni strani cerkve sv. Petra.) Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst. TOVARNA: Via Tessa, vogal Via Limitanea. ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riberge št. 21. Telefon št. 670. Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih. Cene brez konkurence. ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavio se na pa obrod ali železnico franko.

Razpis učiteljskih služb.

V šolskem okraju Sežanskem se razpisujejo sledeča mesta:

1. učiteljska-voditeljska služba na jednorazrednicah v Avberu, Šempolaju, Štomazu, Velikem dolu;

2. učiteljska služba na štirirazrednici v Sežani in na dvorazrednici v Povirju;

3. služba učiteljice na dvorazrednici v Zgoniku.

S temi službami so spojeni prejemki ustanovljeni v deželni zakon od dne 15. oktobra 1896. l. z. in uk. št. 30.

Prosilci odnosno prosilke naj uložijo svoje pravilno opremljene prošnje tekom šestih tednov po oglasu tega razpisa v uradnem listu na c. kr. okrajni šolski svet,

Predsednik: **REBEK.**

Ako hočete piti izvrstno kavo po nizki ceni, poslužite se **ekonomične kave „Exelsior“**, ki je izvrstna primes zrnati kavi.

Prodaja se v vseh prodajalnicah z jestvinami.

Glavna zaloga pri tvrdki

Alfarei & Cisilino
Trst, ul. delle Acque št. 14.

Odlikovana v Rimu se zlato kolajno in zaslužnim križcem.

Odlikovana na Dunaju se zlato kolajno in častno diplomo.

Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke

Ivan Angeli

ulica Canale 5

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Edini specialist za izdelovanje zidarških in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Čuvati se je dobro da se ne zamenja moja tvrdka s konkurenti jednakega imena.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun te obrestuje:

Vrednostne papirje:

- po 2% proti 5 dnevni odpovedi
- 2 1/2% " " 12 " "
- 3% " " 4 mesečni " "
- 3 1/2% " " 8 " "
- 3 3/4% " " 1 letni " "

Napoleone:

- po 2% proti 20 dnevni odpovedi
- 2 1/2% " " 40 " "
- 2 3/4% " " 3 mesečni " "
- 3% " " 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačili velja od oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/2% do vsakega zneska izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajijo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Srečkanje po jutranjem!

Loterija gledaliških igralcev (glumačev)

1 glavni dobitnik po	50000 K
1 > > >	5000 >
1 > > >	3000 >
2 glavna dobitka >	2000 >
5 dobitkov >	1000 >
10 > > >	500 >
20 > > >	200 >
60 > > >	100 >
100 > > >	50 >
300 > > >	20 >
3500 > > >	10 >

Srečke po 1 krono

prilagočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Ign. Neumann, Mercurio Triestino, Henrik Schiffmann, Josip Zeldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev s 10% odbitkom v gotovem denarju.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893. gld. 58.071.673-84

Premije za poterjati v naslednjih letih 30.541.700-64

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894. 169.929.625-03

Plačana povračila:

a) v letu 1894. 9.737.614-48

b) od začetka društva do 31. decembra 1894. 292.401.706-51

Letni računi, izhaz dosežaj plačanih. odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančno pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

prilagočajo svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno pohištvo, kakor za spalno, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polni zalovljnost naročitelja.

Cene brez konkurence

Za obline naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolico in na dežel: v mislu g. sta: Svoji k svojim!

MNOŽINA ZAHTVA JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA. Brez olja in masti! Ne napravi same vaske lice nežno in pomilajeno, nego tudi bele in brez peg. Solčno pego odpravi vsak z uporabo iste. Cena 3 lonč. gl. 1-50; 2 lonč. gl. 1-50; 3 lonč. gl. 1-50; 4 lonč. gl. 1-50; 5 lonč. gl. 1-50.

ANTIRHEUNIN-MAZILo proti trganju in zbadanju v rokah. Cena 1 lončič 1 gld. 50 novč. 2 lončiča 2 gld. 4 lončiči gld. 3-20 a poštno vred ako se denar naprej pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“

On čisti kri, ker je najboljšo zdravilo za utrnanje in vsanje bolezni, odstranjuje nečiste soko ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse močvirje in stare rane, kakor tudi vse druge bolezni ki so označene v navodilu priloženem vsakemu lončiču.

Cena omota 12 steklenič 2 gld. 50 novč., 24 steklenič 4 gld. 50 novč., — 48 steklenič 8 gld. s poštno ako se denar naprej pošlje lokarno.

Prof. Dr. Cancilije

INJECTIO „SALVATOR“ v Varaždinu (Hrvatsko)

VEGETABILE (Hrvatsko)

CAPSULE VEGETABILE za tajne bolezni

leka na k „SALVATORJU“ VARAŽDIN (Hrvatsko)

NAJBOLEJŠE DOMAČE ZDRAVILO.

Velikanska množina pohištva

in tapetarij

se nahaja za samo en mesec po priložnostnih cenah v krasni dvorani

„TERSICORE“

ulica Chiozza št. 5, I. nad.

Izdelki najboljših mizarjev.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Spoštovane slovenske gospodinjice!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakoplje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z vživanjem pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje

prilagočajo se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ceveh, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki povzročajo bolezni in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavebol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina. In nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, zapiranje človeške potrebe, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidične bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z labkim čistilom človeka vse ličvredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otožnostjo kakor tudi pogosti glaveboli in nespanje povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspehbo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redvijo, vspehbuja močno menjavo snovi, povspušuje in izboljšuje tvorjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.

To dokazujejo množična priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gld. 50 novč. in 2 gld. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljah, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogleju, Cervinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradišči, Krmini, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Cresu, Malem Lošinju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Vizinu, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidnu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celem Avstro-Ogerskem in sosednih deželah.

Tudi razpošiljajo: lekarnarje v Trstu Piazza grande št. 3 Via Nuova št. 27 in Via del Pesce po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerskem poštnine in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem

Zahteva naj se izrečn.

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevega soka 320,0, mane 30,0, koprive, janeža, omanovih korenin, ameriškega lapuha, lečjanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10,0. Te tvarine naj se pomešajo.

KAVA DRUŽBE SV. CIRIL IN METODIJ LJUBLJANI.

MAL POLOZI DAR DOMU NA ALTAR.

ZALOGA PRI V JEBACINU V LJUBLJANI

